

Geldtransfers met het buitenland

F01MTR

Handleiding – Ed. 2019

© Nationale Bank van België, Brussel.

Alle rechten voorbehouden.
De volledige of gedeeltelijke veeelvoudiging van deze brochure
voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits
bronvermelding.

Inhoud

Inleiding	7
1. Wetgeving en reglementering van toepassing	9
2. Glossarium	11
2.1 Geldtransfer met het buitenland	11
2.2 Ingezetene of niet-ingezetene	11
2.2.1 Ingezetene	11
2.2.2 Niet-ingezetene	12
2.3 Land van de niet-ingezetene tegenpartij	12
3. Algemene bepalingen	13
3.1 Wettelijke verplichting	13
3.2 Aangifteplichtigen	13
3.3 Verantwoordelijkheid	13
3.4 Periodiciteit en leveringstermijn	13
3.5 Rapporteringswijze	14
3.6 Nihilopgave	14
3.7 Bewaringstermijn van de gegevens	14
4. Te verstrekken informatie	15
4.1 Identificatie van uw onderneming	15
4.2 Identificatie van de contactpersoon in uw onderneming/derde aangever	15
4.3 Aangifteperiode	15
4.4 Eigenlijke aangifte	15
5. Codelijst	17
5.1 Transactie-codes	17
5.2 Landcodes	17
5.3 Muntcode	17
Bijlage 1: Formaat van het CSV-bestand	19
Bijlage 2: Reglement "H" van de Nationale Bank van België betreffende de enquête naar geldtransfers met het buitenland	21

Inleiding

Eén van de publieke opdrachten door de wetgever toegekend aan de Nationale Bank van België (NBB) bestaat in het opstellen van de betalingsbalans en van de andere statistieken inzake het economisch verkeer tussen België en het buitenland.

De betalingsbalans van België is een statistisch overzicht waarin systematisch de economische en financiële transacties tussen de ingezetenen van een land en de niet-ingezetenen, dat wil zeggen de rest van de wereld, gedurende een bepaalde periode worden samengevat.

De betalingsbalans is een uniek instrument voor de analyse en het voeren van het economisch en monetair beleid door het mogelijk te maken elke categorie operaties te kwantificeren volgens universeel aanvaarde methodologische regels.

Om deze taak te vervullen maakt de NBB, telkens wanneer dit mogelijk is, gebruik van gegevens die reeds beschikbaar zijn. In bepaalde gevallen is er evenwel geen andere mogelijkheid dan de gegevens rechtstreeks te verzamelen bij de economische agenten die buitenlandse transacties verrichten of bij tussenpersonen die hieraan hun medewerking verlenen.

De ontwikkeling van geldtransferactiviteiten aangeboden door een groeiend aantal tussenpersonen noodzaakt de organisatie van een periodieke enquête, ten einde de impact van de betreffende bedragen op bepaalde rubrieken van de betalingsbalans te kwantificeren.

Het doel van deze enquête **F01MTR** is het inventariseren van deze geldtransfers wanneer ze ten bezwarende titel gebeuren:

- in opdracht van een ingezetene betaler aan een niet-ingezetene begunstigde;
- in opdracht van een niet-ingezetene betaler aan een ingezetene begunstigde.

De mee te delen informatie slaat op de totale bedragen uitgedrukt in (hun tegenwaarde in) euro per kalendermaand en uitgesplitst per land.

Het betreft dus globale en anonieme gegevens.

1. Wetgeving en reglementering van toepassing

Het is de wet van 28 februari 2002 ter regeling van het opstellen van de betalingsbalans, van de externe vermogenspositie en van de statistieken inzake de internationale handel in diensten en de buitenlandse directe investeringen van België, die heeft opdracht gegeven aan de NBB om het opstellen van de betalingsbalans en de externe vermogenspositie en de statistieken inzake de internationale handel in diensten en de buitenlandse directe investeringen van België. Zij gaat daartoe over tot het verzamelen en verwerken van de dienstige gegevens.

De NBB is bevoegd alle informatie te verzamelen namelijk over:

- de economische transacties en de betalingen verricht tussen de ingezetenen en de niet-ingezetenen van België, welke geschieden door overmaking met tussenkomst van een kredietinstelling of enige andere tussenpersoon, ingezetene of niet, door schuldvergelijking, met bankbiljetten of op elke andere wijze;
- het overmaken van tegoeden, in rekening of in speciën, naar of uit het buitenland, door een ingezetene van België die voor eigen rekening handelt.

Deze wet heeft voorzien dat alle personen die transacties verrichten of die hun medewerking eraan verlenen, zijn ertoe gehouden de vereiste informatie aan de Nationale Bank van België te verstrekken.

Het toepassingsbesluit van voornoemde wet is het koninklijk besluit van 7 februari 2007 met betrekking tot het opstellen van de betalingsbalans, van de externe vermogenspositie en van de statistieken inzake de internationale handel in diensten en de buitenlandse directe investeringen van België.

De huidige enquête betreffende de geldtransfers met het buitenland komt voort uit de bepalingen van artikel 8 en 9 van dit koninklijk besluit van 7 februari 2007.

De enquête is in detail beschreven in het reglement "H" van de NBB betreffende de enquête geldtransfers met het buitenland waarvan de tekst als bijlage is opgenomen; deze werd goedgekeurd bij ministerieel besluit op 28 september 2012.

2. Glossarium

2.1 Geldtransfer met het buitenland

Een geldtransfer is een betalingsdienst waarbij, zonder opening van betaalrekeningen op naam van de betaler of de begunstigde, van een betaler geldmiddelen worden ontvangen met als enig doel het daarmee overeenstemmende bedrag over te maken aan een begunstigde of aan een andere, voor rekening van de begunstigde handelende betalingsdienstaanbieder, en/of waarbij dergelijke geldmiddelen voor rekening van de begunstigde worden ontvangen en aan de begunstigde beschikbaar worden gesteld.

Deze definitie is komt uit de wet van 10 december 2010 betreffende de betalingsdiensten.

Een geldtransfer gebeurt met het buitenland:

- wanneer de betaler een ingezetene is en de begunstigde niet-ingezetene is;
- of
- wanneer de betaler een niet-ingezetene is en de begunstigde ingezetene is.

2.2 Ingezetene of niet-ingezetene

Algemene opmerking: behalve in het geval van buitenlands diplomaten in België en Belgische diplomaten in het buitenland, is de nationaliteit geen bepalend criterium voor de hoedanigheid van ingezetene of niet-ingezetene.

Aldus is een persoon die effectief in België verblijft een ingezetene, ongeacht zijn nationaliteit en administratief statuut, terwijl een Belgisch staatsburger die in het buitenland woont een niet-ingezetene is.

Het is de huidige situatie van de betrokken persoon die in aanmerking dient te worden genomen.

2.2.1 Ingezetene

Een ingezetene kan zowel een onderneming, inclusief een bijkantoor of bedrijfszetel in België van een onderneming van buitenlandse oorsprong, als een natuurlijke persoon zijn die in België economische activiteiten ontplooit en daartoe voor langere tijd over een locatie in België beschikt.

Meer concreet verstaan we onder ingezetene:

- elke rechtspersoon naar Belgisch privaatrecht, voor de activiteiten van zijn maatschappelijke zetel, van zijn dochtermaatschappijen, bijkantoren en bedrijfszetels gevestigd in België;
- elke rechtspersoon naar Belgisch publiekrecht en alle diensten daarvan in België, alsook de Belgische diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen in het buitenland;
- elke rechtspersoon naar buitenlands recht, voor de activiteiten van zijn bijkantoren en bedrijfszetels gevestigd in België;

- elke natuurlijke persoon die zijn hoofdverblijfplaats in België heeft, hierbij inbegrepen de ambtenaren van een organisatie naar internationaal of Europees recht, gevestigd in België. Elke persoon die in de bevolkingsregisters van een gemeente ingeschreven is, wordt geacht daar zijn hoofdverblijfplaats te hebben;
- elke natuurlijke persoon van Belgische nationaliteit die in een Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het buitenland een zending vervult, alsook de familieleden die deel uitmaken van zijn gezin en die hem vergezellen;
- elke natuurlijke persoon die, ofschoon hij zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland heeft of niet in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente is ingeschreven, op duurzame wijze een onderneming uitbaat in België, en dat voor de activiteiten van die onderneming.

2.2.2 Niet-ingezetene

Het begrip "niet-ingezetene" verwijst naar iedereen die geen ingezetene is en die zijn economisch belangencentrum buiten België heeft. Ook moeder- en dochterbedrijven in het buitenland worden in dit verband als niet-ingezetenen beschouwd. De notie van niet-ingezetene komt niet overeen met die van buitenlander in de gewone betekenis van het woord. De nationaliteit is immers niet bepalend voor de hoedanigheid van ingezetene of niet-ingezetene.

Meer concreet verstaan we onder niet-ingezetene:

- elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die niet als een ingezetene mag beschouwd worden;
- elke natuurlijke persoon van buitenlandse nationaliteit die een betrekking uitoefent in een diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging van zijn land die gevestigd is in België, alsook de familieleden die deel uitmaken van zijn gezin en die hem vergezellen;
- de organisaties naar internationaal of Europees recht die gevestigd zijn in België;
- de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen die in België gevestigd zijn.

2.3 Land van de niet-ingezeten tegenpartij

Het is het land waar verblijft de niet-ingezeten tegenpartij, de niet-ingezeten begunstigde of de niet-ingezeten betaler.

Meestal gaat het over het land waar de gelden worden verzonden of vanwaar ze werden ontvangen, maar soms gaat het om een ander land.

Dit kan verschillend zijn van het land van de buitenlandse financiële instelling via dewelke de gelden worden getransfereerd of van het land van de gebruikte munt (alle geldtransfers in USD vinden niet plaats met begunstigten of betalers die in de Verenigde Staten van Amerika verblijven).

3. Algemene bepalingen

3.1 Wettelijke verplichting

Alle ingezetenen zijn wettelijk verplicht de aangifte over hun buitenlandse transacties rechtstreeks aan de Nationale Bank van België (NBB) te rapporteren. Hetzelfde geldt voor de tussenpersonen die aan het verrichten van buitenlandse transacties hun medewerking verlenen.

Dit is in toepassing van de bovenvermelde wet van 28 februari 2002.

Ter herinnering: bijkantoren en bedrijfszetels in België van rechtspersonen naar buitenlands recht hebben eveneens de hoedanigheid van ingezetenen. Bijgevolg moeten ook zij hun buitenlandse transacties, inclusief deze met hun hoofdzetel in het buitenland, aan de NBB meedelen.

Bij **niet-naleving van uw aangifteplicht** kan uw onderneming een **dwangsom** opgelegd worden.

3.2 Aangifteplichtigen

De enquête **F01MTR** is van toepassing op alle ingezetenen, die ten bezwarende titel voor rekening van derden transfers van geldmiddelen met het buitenland verwezenlijken.

Dit betreft in het bijzonder alle betalingsinstellingen die in België actief zijn en geldtransfers tussen een ingezeten betaler aan een niet-ingezetene realiseren.

3.3 Verantwoordelijkheid

Een aangifteplichtige kan volmacht geven aan een derde om zijn aangifte in te vullen. De verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de aangifte blijft echter altijd bij de aangifteplichtige berusten.

3.4 Periodiciteit en leveringstermijn

De aangifte is **maandelijks** en moet aangeleverd worden **binnen de 20 kalenderdagen** na het einde van **de te rapporteren maand**.

3.5 Rapporteringswijze

U kunt uw aangiften **uitsluitend online indienen via [OneGate](#)**.

In OneGate kiest u zelf hoe u de gegevens invoert: **manueel of automatisch** met behulp van XML- of CSV-bestanden. In **bijlage 1** krijgt u een **concreet voorbeeld van het CSV-formaat** dat u voor deze aangifte moet gebruiken.

Raadpleeg ook zeker de [snelle referentiegids](#) om **onmiddellijk in OneGate aan de slag** te gaan.

3.6 Nihilopgave

Als er voor een aangifteperiode **geen transacties** met het buitenland plaatsvonden, moet u dat **ook aangeven**. Dat doet u door het aangifteformulier aan te vinken en daarna op de knop “**Op nihil zetten**” te klikken.

3.7 Bewaringstermijn van de gegevens

De gegevens moeten bewaard worden gedurende een periode van vierentwintig maanden vanaf de datum waarop de aangifte aan de NBB bezorgd wordt.

4. Te verstrekken informatie

4.1 Identificatie van uw onderneming

Uw uniek ondernemingsnummer op 10 posities wordt als identificatiegegeven voor de aangifte gebruikt. In veel gevallen stemt dit overeen met uw BTW-nummer op 9 posities voorafgegaan door een 0 (recente ondernemingsnummers kunnen ook met 1 beginnen).

Opgelet, het vestigingseenheidsnummer mag in geen enkel geval als identificatiegegeven gebruikt worden.

4.2 Identificatie van de contactpersoon in uw onderneming/derde aangever

Om snel met de verantwoordelijke belast met de aangifte te kunnen communiceren, gelieve de identificatiegegevens van de contactpersoon in uw onderneming (of van de derde aangever) rechtstreeks in de aangifte te vermelden.

4.3 Aangifteperiode

In de **maandaangifte** mogen alleen gegevens staan m.b.t. één bepaalde maand. De maand wordt aangegeven met twee posities (bv. 01, 02, 03, etc.) en het jaar met 4 posities (bv. 2014).

4.4 Eigenlijke aangifte

Moeten meegedeeld worden de per kalendermaand samengevoegde bedragen:

- van de geldtransfers die zij uitvoeren in opdracht van een ingezeten betaler aan een niet-ingezeten begunstigde;
- van de geldtransfers die zij uitvoeren in opdracht van een niet-ingezeten betaler aan een ingezeten begunstigde.

De mee te delen bedragen worden opgesplitst per land van de niet-ingezeten tegenpartij en uitgedrukt in (hun tegenwaarde in) euro

Opgelet: geldtransfers tussen 2 ingezetenen dienen niet gerapporteerd te worden; één - en één enkele - van de twee partijen (de betaler of de begunstigde) dient een niet-ingezetene te zijn.

In geval van twijfel over het verblijf in België van de betaler, in het geval van een geldtransfer naar het buitenland, wordt het in de praktijk aanvaard hem als ingezetene te beschouwen en de verrichting in de aangifte op te nemen.

Hetzelfde geldt voor wat de begunstigde betreft in het geval van geldtransfers uit het buitenland.

5. Codelijst

5.1 Transactie-codes

Om de richting van de geldtransfer te onderscheiden (naar of vanuit het buitenland) worden volgende 2 codes gebruikt:

- L2001 Geldtransfers in opdracht van een ingezeten betaler aan een niet-ingezeten begunstigde;
- L2002 Geldtransfers in opdracht van een niet-ingezeten betaler aan een ingezeten begunstigde.

5.2 Landcodes

De recentste **lijst van alle land- en muntcodes** is terug te vinden op www.nbb.be > Statistieken > Betalingsbalans > Aangiften OneGate. Deze lijst vloeit voort uit de ISO norm-3166.

5.3 Muntcode

Aangezien alle bedragen in Euro (de tegenwaarde in geval ze in een andere munt werden uitgevoerd) dienen te worden gerapporteerd, wordt enkel de code EUR gebruikt.

Bijlage 1: Formaat van het CSV-bestand

Een **aangiftelij**n in het aangifterapport **F01MTR** bevat **4 gegevensvelden**:

- de transactiecode, L2001 of L2002;
- de totale bedragen van de geldtransfers (waarden in eenheden);
- de muntcode, ttz. EUR in alle gevallen;
- de landcode (land van tegenpartij)

In uw **CSV-bestand** gebruikt u altijd **deze volgorde**. U **scheidt de gegevens door een kommapunt** zonder toevoeging van spaties en begint **elke transactie op een nieuwe lijn**.

Concreet voorbeeld van 4 aangiftelijnen in het CSV-formaat voor F01MTR:

L2001;14525;EUR;PH

L2002;31748;EUR;CA

L2001;42770;EUR;CI

L2002;3328;EUR;CH

Opgelet: separatoren tussen de duizendtallen worden in OneGate niet aanvaard. Elk punt "." of komma "," wordt aanzien als een splitsing naar decimalen.

Bijvoorbeeld:

1.234 ₮ één komma twee drie vier

1 234 ₮ duizendtweehonderdvierendertig

1.234,56 ₮ OneGate ziet dit als twee komma's en weet niet hoe dit te interpreteren.

Bijlage 2: Reglement "H" van de Nationale Bank van België betreffende de enquête naar geldtransfers met het buitenland

(gevoegd bij het ministerieel besluit van 28 september 2012)

Belgisch Staatsblad van 17 december 2012- Ed. 3 - blz. 80470

Het Directiecomité van de Nationale Bank van België,

Gelet op de wet van 28 februari 2002 ter regeling van het opstellen van de betalingsbalans, van de externe vermogenspositie en van de statistieken inzake de internationale handel in diensten en de buitenlandse directe investeringen van België en houdende wijziging van de besluitwet van 6 oktober 1944 betreffende de wisselcontrole en van verschillende wettelijke bepalingen, inzonderheid op artikel 3 gewijzigd bij de wet van 1 mei 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 7 februari 2007 met betrekking tot het opstellen van de betalingsbalans, van de externe vermogenspositie en van de statistieken inzake de internationale handel in diensten en de buitenlandse directe investeringen van België;

Overwegende dat artikel 8 van voornoemd koninklijk besluit de periodieke mededeling aan de Nationale Bank van België voorziet door elke ingezetene, kredietinstellingen uitgezonderd, die ten bezwarende titel voor rekening van derden transfers van geldmiddelen met het buitenland verwezenlijkt, van de bedragen van deze transfers;

Overwegende dat artikel 9 van datzelfde koninklijk besluit bepaalt dat de Nationale Bank van België bij reglement preciseert op welke wijze die gegevens moeten worden medegedeeld,

Besluit:

Artikel 1. - Definities

Voor de toepassing van dit reglement worden volgende definities begrepen in de betekenis van:

- a) het koninklijk besluit van 7 februari 2007 met betrekking tot het opstellen van de betalingsbalans, van de externe vermogenspositie en van de statistieken inzake de internationale handel in diensten en de buitenlandse directe investeringen van België:

– «*ingezetene*»:

1° elke natuurlijke persoon die zijn hoofdverblijfplaats in België heeft, hierbij inbegrepen de ambtenaren van een organisatie naar internationaal of Europees recht, gevestigd in België. Elke persoon die in de bevolkingsregisters van een gemeente ingeschreven is, wordt geacht daar zijn hoofdverblijfplaats te hebben;

2° elke natuurlijke persoon van Belgische nationaliteit die in een Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het buitenland een zending vervult, alsook de familieleden die deel uitmaken van zijn gezin en die hem vergezellen;

3° elke rechtspersoon naar Belgisch publiekrecht en alle diensten daarvan in België, alsook de Belgische diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen in het buitenland;

4° elke rechtspersoon naar Belgisch privaatrecht, voor de activiteiten van zijn maatschappelijke zetel, van zijn bijkantoren en bedrijfszetels gevestigd in België;

5° elke rechtspersoon naar buitenlands recht, voor de activiteiten van zijn bijkantoren en bedrijfszetels gevestigd in België;

6° elke natuurlijke persoon die, ofschoon hij zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland heeft of niet in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente is ingeschreven, op duurzame wijze een onderneming uitbaat in België, en dat voor de activiteiten van die onderneming;

– «*niet-ingezetene*»:

1° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die niet als een ingezetene mag beschouwd worden;

2° elke natuurlijke persoon van buitenlandse nationaliteit die een betrekking uitoefent in een diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging van zijn land die gevestigd is in België, alsook de familieleden die deel uitmaken van zijn gezin en die hem vergezellen;

3° de organisaties naar internationaal of Europees recht die gevestigd zijn in België;

4° de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen die in België gevestigd zijn;

– «*land van de niet-ingezetenen tegenpartij*»:

1° het land van verblijf van de niet-ingezetenen medecontractant voor de buitenlandse transacties als gevolg van de uitvoering van een contract;

2° het land waar de directe investering zich bevindt voor de buitenlandse transacties betreffende directe investeringen in het buitenland;

3° het land van verblijf van de niet-ingezetene die verbonden is in een transactie met de ingezetene voor de andere buitenlandse transacties;

b) de wet van 10 december 2010 betreffende de betalingsdiensten:

– «*betalingsinstellingen*»: de rechtspersonen die gemachtigd zijn betalingsdiensten aan te bieden en uit te voeren overeenkomstig de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en de toegang tot betalingssystemen;

– «*geldtransfer*»: een betalingsdienst waarbij, zonder opening van betaalrekeningen op naam van de betaler of de begunstigde, van een betaler geldmiddelen worden ontvangen met als enig doel het daarmee overeenstemmende bedrag over te maken aan een begunstigde of aan een andere, voor rekening van de begunstigde handelende betalingsdienstaanbieder, en/of waarbij dergelijke geldmiddelen voor rekening van de begunstigde worden ontvangen en aan de begunstigde beschikbaar worden gesteld;

Art. 2. - Organisatie en frequentie van de enquête- categorie van aangifteplichtige ingezetenen

De Nationale Bank van België verricht maandelijks bij alle ingezetenen rechtspersonen, waaronder alle betalingsinstellingen, kredietinstellingen uitgezonderd, die ten bezwarende titel voor rekening van derden transfers van geldmiddelen met het buitenland verwezenlijken, een enquête betreffende de per kalendermaand samengevoegde bedragen

- van de geldtransfers die zij uitvoeren in opdracht van een ingezetene betaler aan een niet-ingezetene begunstigde;
- van de geldtransfers die zij uitvoeren in opdracht van een niet-ingezetene betaler aan een ingezetene begunstigde;

De mee te delen bedragen worden opgesplitst per land van de niet-ingezetene tegenpartij en uitgedrukt in (hun tegenwaarde in) euro.

Art. 3. - *Termijn en wijze waarop de informatie moet worden verstrekt*

De antwoorden op de enquête moeten uiterlijk de twintigste werkdag na elke maand elektronisch aan de Nationale Bank van België worden bezorgd.

Wanneer de Nationale Bank van België de aangifteplichtigen op de hoogte brengt van de verplichting om de enquête te beantwoorden, vermeldt ze de wijze waarop de antwoorden moeten worden verstrekt.

Art. 4. - *Bewaringstermijn van de gegevens*

De aangifteplichtigen bewaren de gegevens waarop ze zich hebben gebaseerd voor het verstrekken van de vereiste informatie aan de Nationale Bank van België gedurende een periode van vierentwintig maanden. Die termijn gaat in vanaf de datum waarop de antwoorden op de enquêtes aan de Nationale Bank van België worden bezorgd.

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over deze handleiding en de methodologie kan terecht bij de dienst Externe Statistieken

Tel. +32 2 221 47 22 – Fax +32 2 221 31 44

bop@nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Rudi Acx

Chef van het departement Algemene statistiek

Nationale Bank van België

de Berlaimontlaan, 14 – BE-1000 Brussel

© Illustraties: Gettyimages – Photodisc
Gettyimages – Digital Vision
Nationale Bank van België

Opmaak: NBB – Externe statistieken
Omslag: Prepress & Image NBB

Gepubliceerd in september 2013 / herzien in december 2018.